

MACA-
11020-02

мастер академске студије архитектуре

назив предмета усмерење	визуелна култура у архитектонској теорији и пракси сви модули	година	прва
изборна група	историја и теорија 1	семестар	1
наставник	др Владимир Мако, редовни професор бр. каб. 233	статус	изборни
E-mail контакт	marko@arh.bg.ac.rs	ЕСПБ	2
учесници у настави	др Марко Николић, дипл. инж. арх.	часови активне наставе	
сарадници		предавања	1
		вежбе	1
		др. облици	0
		сам.истр.рад	0
		остали часови	0
координатор СЦ			
пожељне квалификације за пријем студената			

садржај предмета

циљ:

Циљ предмета је да се студенти упознају са проблемима и могућностима везаним за истраживање, валоризацију, очување и презентацију индустријске архитектуре, као једног од специфичних видова градитељског наслеђа. Заштита и очување старих историјских комплекса са грађевинама и технолошким постројењима данас је једна од најзаступљенијих тема у оквиру савремене интегралне заштите културне баштине у свету. Савремено пројектовање у заштићеним индустријским комплексима представља веома сложени задатак, како због њиховог веома лошег стања, тако и због потребе за свеобухватним и усаглашеним приступом у конципирању њиховог развоја и презентације као културног добра.

теоријска и практична настава:

Теоријска настава ће бити усмерена на приказ историјских и савремених теоријских приступа различитим аспектима заштите и ревитализације културног наслеђа, као и њихову практичну примену кроз приказе различитих студија случајева. Садржај наставе предвиђа предавања кроз која ће се студенти упознати са теоријским основама, принципима и постулатима очувања и презентације културног наслеђа. Принципи и проблеми вредновања модерне архитектуре. Концепти очувања аутентичности и интегритета наслеђа у процесу заштите и презентације. Принципи ревитализације и презентације наслеђа индустријске архитектуре.

Практична настава ће бити фокусирана на самостална истраживања студената кроз рад на студији случаја и специфичним проблемима заштите индустријске архитектуре. Рад ће се састојати од прикупљања података и истраживања на терену, анализе података и извора, проучавања теоријских извора, дефинисања концепта обнове и презентације изабраних примера; писање образложења концепта.

метод извођења наставе:

Предавања типа *ex cathedra*, интерактивни облици наставе (дискусије, презентације).

основна литература:

Димитријевић-Марковић, Светлана; Сретеновић, Ирена: „Могућности и проблеми ревитализације београдске Фабрике шећера“, у: Наслеђе, бр. IX (2008), стр. 267 – 276.
Фремpton, Кенет: Модерна архитектура-критичка историја, (Београд: Орион арт, 2004).
Industrial Heritage / Patrimoine industriel, (C. O Connor, D. de Sejournet, ed.), European Cultural Heritage Review, No 1 (2006), (Haag: Europa Nostra).
Куленовић, Рифат: Индустријско наслеђе Београда, (Београд: Музеј науке и технике, 2010).
Шурдић, Борислав: Културна платформа XXI века ЕРИХ - Европски пут индустријског наслеђа, у: Гласник ДКС, бр. 33 (2009), 12-16.

ИСХОДИ

-
- 1 СПОСОБНОСТ ИЗРАДЕ АРХИТЕКТОНСКИХ ПРОЈЕКТА КОЈИ ЗАДОВОЉАВАЈУ ЕСТЕТСКЕ И ТЕХНИЧКЕ ЗАХТЕВЕ.
Студент ће имати способност да:
- 1. припреми и представи пројекте објеката различите размере, сложености и типологије у разноврсним контекстима, користећи низ медија (техника), а одговарајући на дати задатак;
 - 2. разуме конструктивни и структурални склоп, стратегије заштите животне средине и регулативне (правне) захтеве који се односе на пројектовање и изградњу комплетног архитектонског пројекта;
 - 3. развије концептуални и критички приступ према архитектонским пројектима који интегрише естетске аспекте објекта и техничке захтеве изградње и потреба корисника.
-
- 2 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ ИСТОРИЈЕ И ТЕОРИЈЕ АРХИТЕКТУРЕ И СРОДНИХ УМЕТНОСТИ, ТЕХНОЛОГИЈА И ДРУШТВЕНИХ НАУКА.
Студент ће имати знање о:
- 1. културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;
 - 2. утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре;
 - 3. примени одговарајућих теоријских концепата током пројектовања у студију, показујући промишљени и критички приступ.
-
- 3 ЗНАЊЕ О ЛИКОВНИМ УМЕТНОСТИМА КАО УТИЦАЈНИМ ЗА КВАЛИТЕТ АРХИТЕКТОНСКОГ ПРОЈЕКТА.
Студент ће имати знање о:
- 1. томе како теорија, пракса и технологије ликовних уметности утичу на архитектонски пројекат;
 - 2. креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру;
 - 3. креативној примени сличних радова у процесу пројектовања у студију, у смислу њихове концептуализације и репрезентације.
-
- 4 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О УРБАНИСТИЧКОМ ПРОЈЕКТОВАЊУ, ПЛАНИРАЊУ И ВЕШТИНАМА УКЉУЧЕНИМ У ПЛАНСКИ ПРОЦЕС.
Студент ће имати знање о:
- 1. теоријама урбанистичког пројектовања и планирању заједница;
 - 2. утицајима пројектовања и развоја градова у прошлом и садашњем времену на савремено изграђену средину;
 - 3. актуелној планској политици и законодавству којима се контролише изградња, укључујући и социјалне, економске и аспекте заштите животне средине и њихов значај за планирање развоја.
-
- 5 РАЗУМЕВАЊЕ ОДНОСА ИЗМЕЂУ ЧОВЕКА И ОБЈЕКТА И ИЗМЕЂУ ОБЈЕКТА И ЊИХОВОГ ОКРУЖЕЊА, И ПОТРЕБЕ ДА СЕ ОБЈЕКАТ И ПРОСТОРИ ИЗМЕЂУ ОДНОСЕ ПРЕМА ЉУДСКИМ ПОТРЕБАМА И МЕРИ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потребама и тежњама корисника објеката;
 - 2. утицајима објеката на животну средину и премисама одрживог пројектовања;
 - 3. начину на који ће се објекти уклопити у своје локалне контексте.
-
- 6 РАЗУМЕВАЊЕ АРХИТЕКТОНСКЕ ПРОФЕСИЈЕ И УЛОГЕ АРХИТЕКТЕ У ДРУШТВУ, ПОСЕБНО У ПРИПРЕМИ ПРОЈЕКТА КОЈИ УЗИМАЈУ У ОБЗИР СОЦИЈАЛНЕ ФАКТОРЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. природи професионализма и обавезама и одговорностима архитеката према клијентима, корисницима објеката, ивођачима грађевинских радова, професионалним сарадницима и ширем друштву;
 - 2. улози архитекте у пројектантском тиму и грађевинској индустрији, препознавајући важност текућих метода и трендова у обликовању грађене средине;
 - 3. могућем утицају пројеката за изградњу на постојеће и будуће заједнице.
-
- 7 РАЗУМЕВАЊЕ МЕТОДА ИСТРАЖИВАЊА И ПРИПРЕМЕ ПРОЈЕКТНИХ ЗАДАТАКА ЗА АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. потреби да се критички испитају примери који су функционално, организационо и технолошки релевантни за постављени пројектни задатак;
 - 2. потреби да се процене и припреме пројектни задаци различитих размера и типологија, да се дефинишу захтеви клијента и корисника и њихова прилагодљивост локацији и контексту;
 - 3. доприносима архитеката и професионалних сарадника у формулисању пројектног задатка и истраживачких метода потребних за припрему задатка.
-
- 8 РАЗУМЕВАЊЕ КОНСТРУКТИВНИХ СИСТЕМА, ГРАЂЕВИНСКЕ И КОНСТРУКТОРСКЕ ПРОБЛЕМАТИКЕ РЕЛЕВАНТНЕ ЗА АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ.
Студент ће имати разумевање о:
- 1. истраживању, критичкој процени и избору алтернативног конструктивног, грађевинског решења, као и решења материјализације у складу са архитектонским пројектом;
 - 2. стратегијама за изградњу објеката и способности да се интегрише знање о конструктивним принципима и грађевинским техникама;
 - 3. физичким особинама и карактеристикама грађевинских материјала, компонената и системима, као и утицајима ових одлука на животну средину.
-
- 9 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ФИЗИЧКИМ ПРОБЛЕМИМА, ТЕХНОЛОГИЈАМА И ФУНКЦИЈИ ОБЈЕКТА У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА УНУТРАШЊЕГ КОМФОРА И ЗАШТИЂЕНОСТИ.
Студент ће имати знање о:
- 1. принципима пројектовања оптималних визуелних, термалних и акустичних амбијената;
 - 2. системима за постизање комфора околине према принципима одрживог развоја;
 - 3. стратегијама за пројектовање инфраструктуралних мрежа објеката (водовод и канализација, електроинсталције и друго) и способности да се оне интегришу у архитектонски пројекат.
-

10 НЕОПХОДНЕ ПРОЈЕКТАНТСКЕ ВЕШТИНЕ КАКО БИ СЕ ИСПУНИЛИ ЗАХТЕВИ КОРИСНИКА У ОКВИРИМА ФИНАНСИЈСКИХ ОГРАНИЧЕЊА И ГРАЂЕВИНСКИХ ПРОПИСА.

Студент ће имати вештине да:

- 1. критички испита финансијске факторе у зависности од могуће типологије објекта, конструктивног система и избора спецификација и њихов утицај на архитектонски пројекат;
- 2. разуме механизме контролисања трошкова током израде пројекта;
- 3. изради пројекат који ће испуњавати услове корисника и бити у складу са правном регулативом, одговарајућим стандардима перформанси материјала и захтевима у вези са здрављем и безбедношћу корисника.

11 АДЕКВАТНО ЗНАЊЕ О ПРОИЗВОДЊИ, ОРГАНИЗАЦИЈИ, РЕГУЛАТИВИ И ПРОЦЕДУРАМА КОЈИМА СЕ ПРОЈЕКАТ СПРОВОДИ У ИЗГРАЂЕНИ ОБЈЕКАТ ИЛИ ПЛАН ИНТЕГРИШЕ У ЦЕЛОКУПНИ ПЛАНСКИ СИСТЕМ.

Студент ће имати знање о:

- 1. основним правним, професионалним и законским одговорностима архитекте, о организацији, правилима и процедурама које се користе у преговарању и одобравању архитектонских пројеката, укључујући земљишне законе, контролу и правила изградње и прописе о здрављу и безбедности;
- 2. Професионалним међу-односима појединаца и организација које учествују у набављању и изради архитектонских пројеката и како су они дефинисани у уговорним и организационим структурама;
- 3. Основним теоријама управљања и принципима пословања који се односе на вођење архитектонског пројекта и праксе, препознавајући текуће и надлазеће трендове у грађевинској индустрији.

остали исходи

оцењивање

Унети све облике оцењивања обухваћене предиспитним обавезама и завршним испитом. У структури укупне оцене на предмету предиспитне обавезе се вреднују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена је 100.

предиспитне обавезе	50	завршни испит	50
Присуство предавањима: 10 поена		Семестрални рад: 50 поена	
Колоквијуми: 40 (20+20) поена			

термински план

недеља	датум	опис тематских јединица
1		Уводно излагање – упознавање са садржајем предмета, методама извођења наставе, исходима и сл.
2		Приступу историји и теорији заштите: пројектовање и наслеђе.
3		Улога и значење принципа очувања културног наслеђа у савременом контексту.
4		Проблеми и питања заштите и савременог коришћења модерне архитектуре.
5		Проблеми и могућности оживљавања индустријских грађевина и простора у свету.
6		Проблеми и могућности оживљавања индустријских грађевина и простора у Србији.
7		Интерактивни час – дискусија на задату тему.
8		Предаја првог колоквијума. Дефинисање тема индивидуалних истраживања.
9		Методологија писања семестралног рада.
10		Рад на самосталним истраживањима и задацима. Прикупљање грађе.
11		Рад на самосталним истраживањима и задацима. Дефинисање концепта.
12		Рад на самосталним истраживањима и задацима. Дефинисање концепта.
13		Рад на самосталним истраживањима и задацима. Дефинисање концепта.
14		Презентација резултата истраживања и основног концепта рада.
15		Предаја другог колоквијума.